

Spør fysioterapeuten ?

Osteochondrose (OCD)

Oppfølgingsartikkel til OCD OSTEOCHONDROSE
Fuglehunden nr 5-2002

Del nr 2 Behandlingstiltak og terapiformer

Behandlingsoppfølging og terapiformer kan være ulike og kan sees listet under fra punkt 1- tom punkt 8.

Valg av metode avhenger av grad av symptomer dvs hvor plaget hunden er. Dersom diagnosen OCD blir konstatert vil konsultasjonen hos veterinær der sammenfatning av rtg funn og klinikk gir et bilde og en indikator i retning av hvilke behandlingsvalg som skal appliseres for å kunne gi og forvente et best mulig behandlingsresultat med symptomfrihet og smertefrihet i fremtiden for den aktuelle hundepasient.

Ulike tiltak vedrørende behandling av OCD.

1. kirurgisk behandling
2. smertedempende behandling-medikamentell
3. konservativ behandling- fysioterapi, ulike terapiformer
4. kosthold - for endringer.
5. kosttilskudd - regenerering og ny vekst samt betennelsesdempende behandling.
6. kiropraktikk
7. homeopati
8. akupunktur

Kirurgi:

Ved klassisk OCD ,det vil si løsning av brusken i henholdsvis skulder, albue, kne og haseledd, anbefales i de fleste tilfeller operasjon med fjerning av løse biter så snart diagnosen er stillt. Dette dersom løs bit ligger som et hinder for godt leddspill.

Ved forandringer i albueleddet for eksempel er det ofte vanskelig å stille en sikker diagnose. Det foreligger ofte bare sprekkeformasjoner eller små forandringer som ikke lar seg operere eller behandle operativt(kirurgisk).

Både blant disse og blant eldre hunder med arthroses(slitasjegykt) benyttes konservativ behandling ,ro i 2-3 uker i den akutte halthetsfasen , deretter gradvis «opptrening», eventuelt i kombinasjon med smertestillende midler.

Det er viktig å bygge opp samt forsøksvis vedlikeholde muskulaturen samt å gi jevn og regelmessig gradvis opptrappende aktivitet innen tålegrensen og under smertegrensen for å opprettholde funksjonen i leddet.

Prognose:

De fleste hundene som har løs bruskbiter i skulderleddet blir halvfri etter kirurgi ,fjerning av bruskbiter som er løs i leddet.

I albueleddet er prognosen dårligere. Løs processus coronoideus fører vanligvis til stor arthrose.

Etterundersøkelser viser at ca 50% av hundene halter i perioder resten av livet. Dersom det bare foreligger sprekkeformasjoner på processus coronoideus og arthrosen er liten, vil de fleste hundene forbli halvfrie etter at de er utvokst.

OCD på overarmsknokkelens nedre leddrulle (med hum cond)osteocondrosis dissecans har noe bedre prognose enn løs processus coronoideus. Erfaringsmessig blir ca 70% av opererte hunder halvfrie. Løs prosessus anconeus (klassisk albueledds dysplasi) fører til nedsatt stabilitet i leddet og stor arthrosedannelse.

Halthet vil opptre

Ved OCD i kneleddet er prognosen bedre , mens hunder som har OCD i haseleddet vil ofte være plaget av arthrose og halthet i store perioder resten av livet.

Medikamentell behandling:

Noen tilstander er så plagsomme for hunden at de må gå på smertestillende medikamenter i kortere eller lengre perioder. Noen hunder må ha smertestillende resten av levetiden sin. Preparater som ofte velges er Nsaids, antiinflammatoriske preparater som både demper smerte og irritasjon eller betennelse i vevet i og omkring leddet.

Konservativ behandling:

Konservativ behandling innbefatter ikke operative metoder, dvs ikke-kirurgiske metoder som fysioterapi, kiropraktikk, medikamentell behandling , eventuelt kosttilskudd, homeopati, akupunktur med fl.

Ved hjelp av disse metodevalg forsøker man å justere symptomer og tilstand , vedlikeholde, forebygge, gi råd, informasjon og veiledning i forhold til aktuell problemstilling.

Ulike fagprofesjoner har sine metoder og sine innfallsvinkler til denne typer problemstillinger som er ofte komplementære.

Oftest vil kombinasjoner av av disse fagprofesjoners viten føre til et godt behandlingsresultat.

Samarbeid på tvers av yrkesutdanning vil kunne gi hundepasienten et bedre og bredere behandlingsalternativ.

Kombinasjoner av ulike terapiformer vil og ofte være nødvendig for å oppnå et ønsket resultat

med smerte - og symptomfrihet i hverdagen for hundepasienten.

Fysioterapi i denne sammenheng kan innfatte mange ulike tilnærminger og metodevalg.

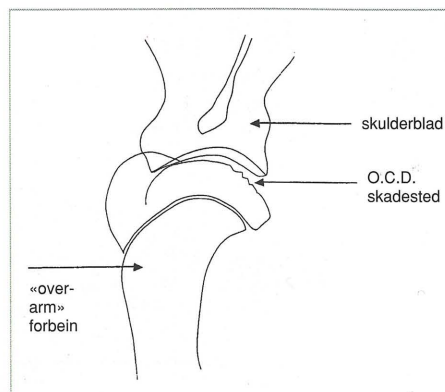
Jeg skisserer her eksempelvis følgende, varme eller kuldebehandling, laser behandling ,ultralydbehandling, scanlab, interferens, tens behandling ,akupunkturbehandling, Altens, reboxbehandling, Radial Extracorporeal Schock Wave therapy (Swiss Dolor Clast Vet.)

Alle disse metoder har som felles målsetning å gjøre hunden smertefri og redusere den negative vevstilstanden i leddet eller i vevet omkring leddet. Dette fører igjen til at en funksjonsforbedring oppstår, dvs hunden kan yte mer, den tåler etter hvert å belaste seg gradvis mer og mer.

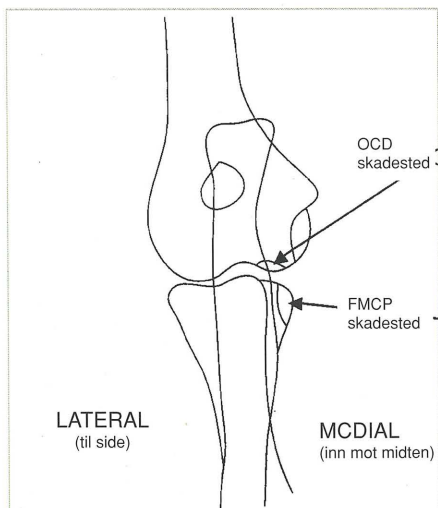
Av spesielle grunner ønsker jeg å utdype noe ytterligere og fremheve en av de behandlingsmetodene som nevnt over som benevnes og kalles for Radial Extracorporeal Shock Wave Therapy, Swiss Dolor Clast vet.

I USA og i Canada har en del av veterinærene ofte blandede veterinærpraksiser som kombinerer både hest og smådyr, dvs hund og katt. I denne sammenheng har faktisk de første hunder med degenerative leddlidelser og også calcifikasjoner i senevev og sener blitt behandlet suksessfullt ved hjelp av Swiss Dolor Clast Vet., med metoden Extracorporeal Shock Wave Therapy.

Der er rapportert en del meget overraskende og positive behandlingsresultater fra klinikker vedrørende OCD, hofteladdsdysplasi og se-

O.C.D. utviklet i skulder hos hund.

Osteochondrose i albuen

neproblemer hos hund.

Denne behandlingsmetoden er relativt ny i Norge, den har vært benyttet her i ca 3 år nå. Behandlingsmetoden har blitt applisert og benyttet av til nå hovedsakelig leger og veterinærer.

Etter hvert kommer nå fysioterapeutene etter og benytter bruken av denne behandlingsmetoden i forhold til oppfølging av smertetilstander og i forhold til rehabilitering av muskel, sene og leddplager.

Forut for behandling forutsettes grundig klinisk som innbefatter kartlegging og utredning av aktuell sykehistorie samt kliniske funn relatert til hundens problem.

Der er listet noen ortopediske tilstander hos hund som ser ut til å være egnet til å bli behandlet med Swiss Dolor ClastVet:

OCD

Som en tilleggsopplysning vil jeg nevne andre diagnoser der metoden har vært applisert med godt resultat:

- Osteoarthritis i hofte, albu, kne og skulder*
- Hofteleddsdysplasia*
- Calcificert tendinitis*
- Osteopati*
- Frakturer*
- Calve legg perthes sykdom*

Det ser ut til at de første behandlingsresultater-statistikker viser betydelig positive behandlingsresultater v/hj denne metoden, Extracorporeal Shock Wave Therapy Vet.

Det ser ut til at de kliniske funn og forskningsstatistikker nå viser at en 6 mnd oppfølgingsstudie foreslår at de terapeutiske effekter er langvarige og vil i lengden bli en billigere og mer positiv erstatning og tilbud i forhold til den farmaceutiske behandling av disse tilstandene.

Det betyr i praksis at det kan være lurt å få vurdert OCD tilstanden i et ledd vedrørende diagnostikk og utredning av klinisk problemstilling i forhold til denne metoden og det å kunne gi hunden et smertefritt liv der en i de OCD tilstander ikke kan operere eller operasjon ikke har positiv effekt.

Det betyr også i praksis at de ledd med diagnosen OCD som listet over ikke egner seg til operasjon muligens kunne profitert på denne behandlingsformen.

Jeg tenker da blant annet spesielt på OCD i albu-ledd hos hund.

Metoden er som ordlyden sier ekstrakorpo-

ral(utenpå kroppen-huden) shock bølge terapi, der en får en oppløsnings _ eller knusningseffekt av løse bruskbiter eller forkalkninger i ledd og på leddreder og eventuelt i senevev.

Kosthold:

Det er påvist at en del fortyper og valg av galt for og fortyper vil kunne predisponere og være deltagende i utviklingen av en OCD tilstand.

Det vil dermed være viktig for hundeeier å konsultere sin veterinær eventuelt annet fagpersonell som kan gi råd vedrørende valg av riktig fortyper til hunden slik at man ikke fremprovoserer en negativ tilstand i et ledd eller flere grunnet uriktig forvalg til hunden i valp og unghundalder.

Jeg tror jeg vil råde alle hundeeiere til å gjøre denne vurderingen i hundens tidlige alder slik at man ikke i ettertid er «etter snar», det er bedre å være «føre var».

Kosttilskudd:

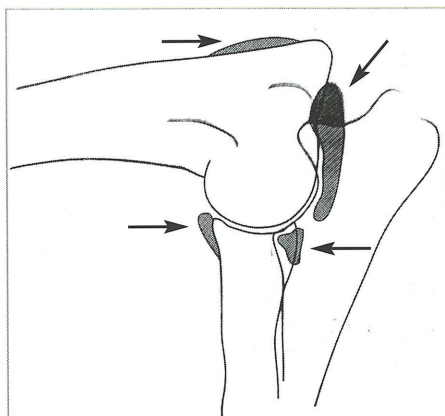
I Fuglehunden nr 3-2002 hadde jeg en artikkel som omhandlet kosttilskudd til hund i forbindelse med muskel og leddplager, slitasjeendringer og smerte i ledd.

Jeg refererer herved til denne artikkelen og viser til at det både fra veterinærhold, fysioterapeuter og kiropraktorer anbefales kosttilskudd for muskel og leddplager da disse er smerte og betennelsesdempende, de er også påvist vevsregenererende, dvs de har den egenskap at de bygger opp igjen skadet bruskkapsel og annet skadet vev som leddkapsel, leddbånd, senevev, muskelsenefester med mer.

De siste diskusjoner innen forskermiljøene vedrørende muskel og leddplager går nå på at man spør seg om vanlige medikamenter som Nsaids er i lengden med å ytterligere skade og degenerere leddbrusken. Det er et tankekors i forhold til denne diagnosen (OCD) og også i forhold til at medikamentet benyttes i mange ulike andre sammenhenger vedrørende ulike diagnoser hos hund.

Av kosttilskudd man kjenner til som har en positiv effekt på ledd, muskel og sene plager er for eksempel glucosamine, eller glucosamine-sulfat, for eksempel selges Canine Cortaflex som produseres i USA gjennom Equine America produktserien som inneholder dette stoffet. Produktene i denne serien er 100% naturprodukter, rene naturprodukter uten kunstige tilsetningsstoffer.

Videre har man forskningsresultater som viser at fettsyrerene Omega 3, 6,9 samt i kombinasjon med antioksidanter (vitamin og mineral) har en betennelsesdempende og en balanse-

Degenerative leddlidelse i albu.

Send gjerne inn dine spørsmål til fysioterapeuten angående din hund - så vil de bli besvart her i neste nummer av Fuglehunden!

Sendes Fuglehundens redaksjon, Holmenkollveien 85, 0784 Oslo

Eller mailes direkte til fysioterapeuten.

rende effekt på vevskjemien eller vevsmiljøet i muskel, sene og ledd.

Videre viser det seg at Aloe Vera planten er både smertedempende og betennelsesdempende.

Aloe Vera finnes som juice eller juice jelly og kan tilsettes hundeforet.

Av andre kosttilskudd kan og nevnes Noni som utvinnes av den blomstrende busken Morinda Citrifolia, dvs frukten til denne planten benyttes til å produsere Noni juice.

Der er rapportert tilfeller med leddsmerter og betennelser i ledd der Noni juice har hatt positiv effekt i form av redusert leddsmerte og redusert betennelse.

Det er skrevet en artikkel i Hundesport nr 3-2002 om Noni, av journalist Gro Henriksen, Noni «Polynesisk fruktjuice, «a pet miracle from Paradise»?

Interesserte kan og bes henvende seg enten til NKK eller direkte til journalist Gro Henriksen dersom man ønsker ytterligere informasjon, eller ønsker å lese denne artikkelen.

Videre kan man finne informasjon om Noni eller Morinda Citrifolia vedrørende vitenskapelige arbeider og forskning på området ved å søke på Pub Med, Med Line.

Kort samlet omtale av punktene 6-8.

- Kiropraktikk
- Homeopati
- Akupunktur

I forbindelse med diagnosen OCD kan det være indisert å få en kiropraktorvurdering noen ganger av det involverte ledd, andre ganger av tilstøtende ledd og deres funksjon eventuelt dysfunksjon.

Homeopati kan være til hjelp i forbindelse med OCD og den opplevde smerte samt irritasjons-tilstanden i og omkring leddet.

Homeopati fokuserer på symptomer og tilstand, ikke på diagnose.

Akupunktur vil og være egnet til smertedemping samt irritasjonsdemping av vevet i forbindelse med OCD.

Artikkelen her viser at det finnes mange ulike tilnæringsmåter til det å nærme seg behandling av diagnosen OCD.

Jeg håper at denne artikkelen er med å både belyse samt gi hundeeier et håp om helbred når man først får en slik beskjed om at hunden har OCD.

Dersom noen har en hund som har denne type problem er dere velkommen til å kontakte meg dersom dere vil ha hjelp og rådgivning vedrørende veivalg.

Med vennlig jakthundhilsen
Åse Birkhaug, fysioterapeut
spesialist allmennfysioterapi
mail: aase.dog.fysioterapi@2i.net